

@fosselat

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع

تجسس اعمال در قرآن

تهیه شده توسط حجت الاسلام علی رجبی

وَمَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ
تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ
إِنْ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
(بقره ۱۱۰)

الف) تدبر در آیه ۱۰ سورة بقره

- اعمال خیر از بین نمی رود [دریافت عین عمل]
- آموزه ها و پیام های هدایتی و تربیتی آیه

ب) آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

توجه : ترجمه آیات قرآن از سایت آیت الله مکارم شیرازی برگرفته شده است ..

۱ اعمال خیر از بین نمی رود [دریافت عین عمل]

۱- وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ و نماز را بر پا دارید

۲- وَآتُوا الزَّكَاةَ و [مالیات] زکات را بپردازید

۳- وَمَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ

و هر آنچه پیش می فرستید برای خودتان از نیکی خواهید یافت آن (اعمال نیک) را نزد خدا

=> إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

زیرا که به یقین خدا به آنچه انجام می دهید ، بسی بیناست .

- ۱- با دو بال پیوند با خالق (نماز) و خلق (زکات) حرکت کنید.
- ۲- مقدار کار خیر مهم نیست ، هر کس به هر مقدار می تواند باید انجام دهد . (مِنْ خَيْرٍ)
- ۳- کارهای خیر ، برای قیامت محفوظ می ماند . (تَجِدُوهُ)
- ۴- اعمال شما در حساب بانکی رستخیز ذخیره می شود .
- ۵- شما تحت نظر خدا هستید پس مراقب اعمال خود باشید .
- ۶- انسان هر کار خیری ، خواه عبادی (نماز و زکات) ، یا غیر آن را انجام دهد عین آن را می یابد و می بیند .
- ۷- ایمان به نظارت الهی و پاداش در قیامت ، قوی ترین انگیزه عمل صالح می باشد .
- ۸- هیچ کار خیری در عالم گم نمی شود و نزد خداوند محفوظ است .

[برگرفته از تفاسیر تسنیم ، نور ، مهر و ...]

ب) آیات تجسس اعمال

★ مقدمه ای برای تجسس اعمال

- ۱- آیاتی که برزنده و مشهود بودن عمل پس از مرگ دلالت دارد.
- ۲- آیاتی که دلالت دارد آنچه را انسان به عنوان "خیر" و کارنیک پیش می فرستد یا به عنوان "شر" و عمل قبیح انجام می دهد همه را خواهد دید. کردار خیر نزد خدا جای می گیرد و شرور به قهر الهی گرفتار می آید.
- ۳- آیاتی که دلالت دارد همه کردار و حتی پنهانی های اسرار و رموز انسان در قیامت آشکار می شود.
- ۴- آیاتی که دلالت دارد انسان در برابر کردار خویش به پاداش کامل خواهد رسید و آنچه کسب کرده به او کاملاً بازپرداخت خواهد شد.
- ۵- آیاتی که دلالت دارد اعمال انسان آزموده می شود: چنان که محصول کشاورزی به وسیله چشیدن آزمون می شود تا کال یا رسیده بودن آن مشخص و همچنین مزه آن معلوم شود.
- ۶- آیاتی که دلالت دارد پاداش عین عمل و کرده انسان عین پاداش است
- ۷- آیاتی که بر چگونگی ارائه عمل به انسان در قیامت دلالت دارد.
- ۸- آیاتی که دلالت دارد اعمال انسان دارای ظاهر و باطنی است.
- ۹- آیاتی که دلالت دارد بر این که وقتی ظلم مثلاً که در حقیقت آتش است، در جان انسان ملکه شود، خود انسان هیضم و مواد سوختی جهنم می شود
- ۱۰- آیاتی که دلالت دارد در قیامت قدرت عمل و کردار انسان به حدی قوی است که عامل را به صورت خود در می آورد.

آیات تجسم اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

مقدمه ای بر تجسم اعمال *

در فیزیک ثابت شده چیزی که موجود شد ، نابود نمی شود و تنها تغییر حالت می دهد و تبدیل به عنصر دیگر می گردد .

در عالم معنا و متافیزیک نیز این قانون حاکم است ، بدین معنا که چیزی از رفتار و گفتار آدمی از بین نمی رود و به چیزی متناسب با خود تبدیل می شود .
هر رفتار آدمی ، در سعادت و شقاوت دنیوی او تاثیر دارد و در آخرت نیز به نوعی تجسم می یابد .

فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (یوسف 90)

خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی کند

- دو نکته :

۱- اعمال ، کردار ، اوصاف و افکار ما ، با صورت های واقعی خود در باطن ما هستند و با مفارقت روح از بدن به همراه آن وارد برزخ شده ، در برابر قوانین جدید و نظام ارزشی نوین قرار می گیرد و متناسب با نظام حاکم بر آن عالم ، تجسم می یابد ، بدین معنا که صورت برزخی هر عملی به تناسب آن عالم بوده و رابطه آن با روح و ویژگی های دیگر آن نیز به تناسب همان عمل است .

۲- باطن و صورت های بالاتر و کامل تر اعمال ، اخلاق و اندیشه های انسان هم اکنون با اوست ، از این رو اگر کسی دید باطنی داشته باشد ، می تواند حقایق و صورت اصلی فرد را ببیند

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ {5} لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ {6} ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ {7} (سوره تکاثر آیات ۵ الی ۷)

[زندگی واقعی] چنین نیست [که می پندارید]، بی تردید اگر علم یقینی داشتید (5) [با چشم دل و دیده بصیرت] به طور حتمی دوزخ را می دیدید (6) مسلماً [پس از این دنیا] با یقین محض آن را مشاهده خواهید کرد (7)

آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

آیاتی که بر زنده و مشهود بودن عمل پس از مرگ دلالت دارد.

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (زلزال ۶ الی ۸)

در آن روز مردم به صورت گروه های مختلف از قبرها خارج می شوند تا اعمالشان به آنها نشان داده شود. (6) پس هر کس به اندازه سنگینی ذره ای کار خیر انجام داده آن را می بیند. (7) و هر کس به اندازه ذره ای کار بد کرده آن را می بیند. (8)

... وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا

وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا (کهف ۴۹)

و می گویند: ای وای بر ما! این چه کتابی است که هیچ عمل کوچک و بزرگی نیست مگر اینکه آنرا شماره کرده است؟ و همه اعمال خود را حاضر می بینند، و پروردگارت به احدی ظلم نمی کند

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحَضَّرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ

سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا... (آل عمران ۳۰)

روزی که هر کس، آنچه را از کار نیک انجام داده، حاضر می بیند، و آرزو می کند میان او، و آنچه از اعمال بد انجام داده، فاصله زمانی زیادی باشد

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ (تکویر ۱۴) آری در آن موقع هر کس می داند چه چیزی را آماده کرده است!

آیات تجسّم اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

آیاتی که دلالت دارد آنچه را انسان به عنوان "خیر" و کارنیک پیش می فرستد یا به عنوان "شر" و عمل قبیح انجام می دهد همه را خواهد دید. کردار خیر نزد خدا جای می گیرد و شرور به قهر الهی گرفتار می آید.

وَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (بقره ۱۱۰)

و نماز را برپا دارید و زکات را ادا کنید (و با این دو وسیله روح و جسم اجتماع خود را نیرومند سازید و بدانید) هر کار خیری برای خود از پیش می فرستید، آن را نزد خدا (در سرای دیگر) خواهید یافت، خداوند به اعمال شما آگاه است.

...فَأَقْرءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ
أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (مزمل ۲۰)

پس آن مقدار که برای شما ممکن است از آن تلاوت کنید، و نماز را برپا دارید و زکات ادا کنید، و به خدا قرض الحسنه دهید (در راه او انفاق نمائید) و (بدانید) آنچه را از کارهای خیر برای خود از پیش می فرستید نزد خدا به بهترین وجه و بزرگترین پاداش خواهید یافت، و از خدا آمرزش بطلبید که خداوند غفور و رحیم است.

...يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا (نبا ۴۰)
این عذاب در روزی خواهد بود که انسان آنچه را از قبل با دستهای خود فرستاده می بیند، و کافر می گوید: «ای کاش خاک بودم!»

آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

آیاتی که دلالت دارد همه کردار و حتی پنهانی های اسرار و رموز انسان در قیامت آشکار می شود.

۱- **وَإِنْ تُبَدُّوْا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوْهُ يُحَاسِبِكُمْ بِهِ اللّٰهُ (بقره ۲۸۴)**

و (از این رو) اگر آنچه را در دل دارید، آشکار سازید یا پنهان، خداوند شما را بر طبق آن، محاسبه می کند.

۲- **إِنْ تُبَدُّوْا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوْهُ فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا (احزاب ۵۴)**

اگر چیزی را آشکار کنید یا پنهان دارید خداوند از همه چیز آگاه است.

۳- **يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ (غافر ۱۶)**

روز تلاقی روزی است که همه آنها آشکار می شوند و چیزی از آنها بر خدا مخفی نخواهد ماند ...

۴- **قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبَدُّوْهُ يَعْلَمُهُ اللّٰهُ... (آل عمران ۲۹)**

بگو: اگر آنچه را در سینه های شماست، پنهان دارید یا آشکار کنید، خداوند آن را می داند

آیات تجسّم اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

آیاتی که دلالت دارد انسان در برابر کردار خویش به پاداش کامل خواهد رسید و آنچه کسب کرده به او کاملاً بازپرداخت خواهد شد.

۴

ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (بقره ۲۸۱ و آل عمران ۱۶۱)
سپس به هر کس، آنچه انجام داده، به طور کامل باز پس داده می‌شود، و به آنها ستم نخواهد شد.

...وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (آل عمران ۲۵)
و به هر کس، آنچه (از اعمال برای خود) فراهم کرده، بطور کامل داده شود؟
و به آنها ستم نخواهد شد (زیرا محصول اعمال خود را می‌چینند).

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (زمر ۷۰)
و به هر کس آنچه انجام داده است بیکم و کاست داده می‌شود، و او نسبت به آنچه انجام می‌دادند از همه آگاهتر است.

..وَأَنَّمَا تُؤَفَّفُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ... (آل عمران ۱۸۵)

و شما پاداش خود را بطور کامل در روز قیامت خواهید گرفت، پس آنها که از تحت جاذبه آتش (دوزخ) دور شدند و به بهشت وارد گشتند نجات یافته و به سعادت نائل شده اند،

معنای واژه «وفی» : توفی (اخذ به طور تمام و کمال است)

آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

۵

آیاتی که دلالت دارد اعمال انسان آزموده می شود؛ چنان که محصول کشاورزی به وسیله چشیدن آزمون می شود تا گال یا رسیده بودن آن مشخص و همچنین مرزه آن معلوم شود.

- عمل انسان نیز در قیامت به آزمایش گذاشته می شود و انسان آن را می چشد تا بفهمد شیرین است یا تلخ.

هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ... (یونس ۳۰)

در آن هنگام (و در آنجا) هر کس عملی را که قبلا انجام داده است می آزماید و همگی به سوی الله، مولا و سرپرست حقیقتی خود باز می گردند،

نکته: چه بسا کرداری که در دنیا شیرین جلوه کرده و در قیامت تلخ می نماید یا بر عکس؛ زیرا بهشت میان ناگواری ها و جهنم میان شهوات می باشد.

حدیث:

حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ

[بحار، ج ۶۷، ص ۷۸، ح ۱۲]

آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

آیاتی که دلالت دارد پاداش عین عمل و کرده انسان عین پاداش است:

۶

نکته: در این زمینه آیات فراوانی است.

۱- هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (نمل ۹۰) آیا جزائی جز آنچه عمل می‌کردید خواهید داشت.

کان + فعل مضارع = ماضی استمراری
(آنچه همواره عمل می‌کردید)

۲- گاهی نیز به زبان حصر می‌فرماید:

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (صافات ۳۹) و جز به اعمالی که انجام می‌دادید جزا داده نمی‌شوید

...إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (طور ۱۶ و تحریم ۷) چرا که تنها به اعمالتان جزا داده می‌شوید!

...فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (قصص ۸۴)

و به کسانی که کار بدی انجام دهند مجازاتی جز اعمالشان داده نمی‌شود.

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا... (غافر ۴۰)

هر کس عمل بدی انجام دهد جز به مانند آن کیفر داده نمی‌شود،

...هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (اعراف ۱۴۷)

آیا جز آنچه را عمل کرده اند پاداش داده میشوند.

آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

آیاتی که بر چگونگی ارائه عمل به انسان در قیامت دلالت دارد.

۱- ... وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا

يَعْمَلُونَ (سباء ۳۳) و ما غل و زنجیر در گردن کافران مینهیم آیا جز آنچه عمل میکردند به آنها جزا داده میشود؟

=> بنابراین حقیقت عمل انسان به صورت غل و زنجیر گردن گیر او می شود.

۲- وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ

يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ (بقره ۱۶۷)

و (در این موقع) پیروان می گویند کاش بار دیگر ما به دنیا برمیگشتیم تا از این پیشوایان گمراه بیزاری جوئیم آنچنان که آنها (امروز از ما بیزاری جستند (آری) این چنین خداوند اعمال آنها را بصورت حسرتزائی به آنها نشان می دهد و هرگز از آتش (دوزخ) خارج نخواهند شد.

آیات تجسس اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

آیاتی که دلالت دارد اعمال انسان دارای ظاهر و باطنی است :

۸

الف (خوردن مال مردم آتش خوردن است ؛ و مصداق کامل آن خوردن مال یتیم است .

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا [نساء ۱۰]
 کسانی که اموال یتیمان را از روی ظلم و ستم می‌خورند، تنها آتش می‌خورند و به زودی در شعله های آتش (دوزخ) می‌سوزند.

ب) چشیدن عذاب آتش آن است که انسان در دنیا مالی بیندوزد (احتکار، اختلاس و ...) و از انفاق های لازم سر باز زند :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ {34} يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ {35} [توبه ۳۴ و ۳۵]

ای کسانی که ایمان آورده اید بسیاری از علما (ی اهل کتاب) و راهبان، اموال مردم را به باطل می‌خورند و (آنان را) از راه خدا باز می‌دارند، و آنها را که طلا و نقره را گنجینه (و ذخیره و پنهان) می‌سازند، و در راه خدا انفاق نمی‌کنند، به مجازات دردناک بشارت ده. در آن روز که آنها را در آتش جهنم گرم و سوزان کرده و با آن صورتهای و پهلوها و پشت‌هایشان را داغ می‌کنند (و به آنها می‌گویند) که این همان چیز است که برای خود گنجینه ساختید پس بچشید چیزی را که برای خود اندوختید.

*** از مراتب یقین (عین الیقین) دیدن جهنم**

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ {5} لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ {6} ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ {7} [تکاثر ۵ الی ۷]
 چنان نیست که شما خیال می‌کنید اگر شما علم الیقین (به آخرت) داشتید (به سراغ این موهومات و تفاخرها نمی‌رفتید).
 (5) شما قطعاً جهنم را خواهید دید! (6) سپس (با ورود در آن) آن را به عین الیقین مشاهده خواهید کرد.

آیات تجسّم اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

۹ آیاتی که دلالت دارد بر این که وقتی ظلم مثلا که در حقیقت آتش است ، در جان انسان ملکه شود ، خود انسان هیزم و مواد سوختی جهنم می شود :
 - چنان که سران ستم و فتنه ، مواد آتش زای دوزخند :

۱- **وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا** (جن ۱۵)
 و اما ظالمان آتشگیره دوزخند!

۲- **... فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ...** (بقره ۲۴)
 از آتشی بترسید که هیزم آن بدنهای مردم (گنهکار) و سنگهای است که برای کافران مهیا شده است.

۳- **... وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ** (آل عمران ۱۰)
 و آنان خود، آتشگیره دوزخند .

۴- **إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ** (انبیاء ۹۸)
 شما و آنچه غیر از خدا میپرستید هیزم جهنم خواهید بود و همگی در آن وارد می شوید.

آیات تجسّم اعمال [۱۰ دسته آیات قرآن]

@fosselat

آیاتی که دلالت دارد در قیامت قدرت عمل و کردار انسان به حدی قوی است که عامل را به صورت خود در می آورد.

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا (نبا، ۱۸)

روزی که در «صور» دمیده می شود، و شما فوج فوج وارد محشر می شوید.

* ورود گروهی به محشر

=> ذیل آیه بالا حدیثی از پیامبر اسلام (ص) از طریق فریقین نقل شده، که هر گروه به شکل حیوانی وارد صحنه محشر می شوند؛ ده طایفه از امت من به طور پراکنده، محشر می شوند. خداوند آنان را از میان مسلمانان مشخص فرموده.

صورت بعضی از آنها به صورت میمون و بوزینه (سخن چینان از مردم) و برخی به صورت خوک (حرام خوارها) و ...

[تفسیر نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۹۴]

[موارد دهگانه برگرفته از تفسیر موضوعی آیت الله جوادی آملی، ج ۵ ص ۷۶ تا ۸۸]